

Naturvårdsverket

David Hansson

vargforvaltningsplan@naturvardsverket.se

Öster Malma 2011-09-14

Remissvar angående listning av "olägenheter" som motiverar skyddsjakt

Svenska Jägareförbundet, nedan kallat förbundet, vill inledningsvis påpeka vikten av att vinterns skyddsjakt får en omfattning som gör att de stora koncentrationerna av varg som finns i några mellansvenska län minskas betydligt.

Habitatdirektivet öppnar upp för skyddsjakt med hänvisning till "orsaker av social eller ekonomisk karaktär". I Guidelines for Population Level Management Plans for Large Carnivores (härefter "Guidelines") förtydligas det genom att hänvisa till att viss jakt behövs för att skapa lokal acceptans för stora rovdjur, vilket speciellt är fallet i de nordiska länderna. Förbundet utgår från att det är i det sammanhanget som olägenheter ska listas.

För förbundets medlemmar är det inte av avgörande betydelse om jakten kallas licensjakt eller skyddsjakt. För våra medlemmar är det viktiga att vargstammens påverkan begränsas.

Olägenheter

Förbundet vill påpeka att det finns många olägenheter som vargar orsakar människor med intressen på landsbygden. För våra medlemmar är det givetvis påverkan på jakten och viltet som är det viktigaste, på samma sätt som påverkan på tamdjurshållningen är för LRF:s medlemmar och renproblematiken är för Samernas Riksförbund. Förbundet vill dock påminna om att det även finns andra grupper som inte representeras av någon organisation. Ett stort antal människor känner idag oro för att möta något av de stora rovdjuren i sin vardag, under bärplockning, på väg till arbete och skola eller bara genom att de ser spår i snön, t ex efter varg, intill huset.

Förbundet vill i det här sammanhanget påpeka att enligt rådande tolkning av direktivet kan undantag beviljas för att förhindra skador. Därmed räcker det att

Svenska Jägareförbundet

Öster Malma, SE-611 91 Nyköping · Tel: 0155-24 62 00 · Fax: 0155-24 62 50

Plusgiro: 152292-9 · Bankgiro: 566-6755 · Org. nr: 802001-6658

www.jagareforbundet.se

det finns risk för att olägenheten kan uppstå för att skyddsjakt ska kunna beviljas.

Förbundet fokuserar på de problem som direkt eller indirekt påverkar våra medlemmars intressen.

Olägenheter för jägare:

1. Jakt med lös hund

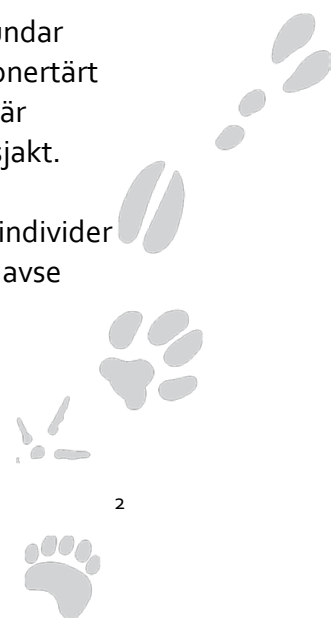
Jakt med lös hund omöjliggörs eller försvåras i vargrevir. Jakt med lös hund är en förutsättning för att kunna förvalta våra klövviltstammars utifrån lokala, regionala och nationella mål. Löshunds jakt är således nödvändigt för att nå skogs-, trafik- och jaktpolitiska mål av allt överskuggande allmänintresse, i ett land med mycket stora skogsområden och få människor.

Trots en ökande vargpopulation har antalet dödade/skadade hundar inte ökat det senaste året i samma takt som vargantalet. Tyvärr kan vi konstatera att intresseorganisationer och EU kommissionen hänvisar till statistiken i syfte att påvisa att varg/hund problemet inte är så stort att det motiverar jakt på varg. Förklaringen till att skadeutvecklingen inte ökat är att hundägare vågar inte längre sina släppa sina jakthundar och därför ökar inte antalet dödade hundar i samma takt som antalet vargar. Därmed förorsakar blotta närvaron av varg en olägenhet i.o.m. att jakttillfällen faller bort pga rädslan för att släppa hund i sådana marker.

Jakt med lös hund är och har alltid varit viktig för förvaltningen av våra viltstammar. På hållristningar från stenåldern kan man se jägare med spetshundar avbildade tillsammans under jakt på älg. Jakt med lös hund är inte enbart ett intresse för ett fåtal, den är även en viktig del av vårt kulturarv.

Det finns givetvis även ett enskilt intresse av att förhindra att hundar dödas eller skadas av varg. Varje jakthund har ett betydande monetärt och emotionellt värde. Det uppmärksammas även i guidelines där förlusten av sällskapsdjur anses kunna utgöra ett skäl för skyddsjakt.

Skyddsjakt bör medges både i syfte att avlägsna skadegörande individer som gjort skada och i syfte att förebygga skada. Skyddsjakt bör avse

såväl enskilda som grupper av vargar.

2. Påverkan på viltstammarna

Samhället har hittills tagit allt för liten hänsyn till rovdjurens påverkan på viltstammarna, framför allt vargen kan ha en mycket stor påverkan på avkastningen från älgjakt.

Förbundet anser att det är hög tid att samhället tar frågan om viltets värde på allvar. Vilt och möjligheten till jakt är inte sällan det som gör att människor väljer att bo kvar i glesbygd. Vi vet redan att ett inte obetydligt antal människor flyttar från varglänen då de inte längre kan utöva sitt största intresse, jakt, pga. vargförekomsten. I bygder där utflyttning redan är ett stort problem kan redan ett fåtal familjers flytt till följd av rovdjursstammarnas utveckling vara spiken i kistan för den lokala bensinmacken och annan samhällsservice.

Viltet är en resurs som bör vårdas som andra resurser utifrån lokalsamhällets önskemål och behov. Den hittillsvarande rovdjurspolitiken har tagit mycket liten hänsyn till vilt och jakt som resurs, trots dess stora betydelse för många glesbygdsboende.

Viltet avkastar jakttillfällen och klimatsmart kött som har stor betydelse för människor på landsbygden. I ett vargrevir tas 120-140 älgar per år. Det kan motsvara hela den årliga avkastningen från älgstammen om älgtätheten är liten eller om vargreviren är små. Med den ökande tätheten i vargstammen ser vi nu tydliga tecken på att reviren krymper, med motsvarande ökande påverkan på avkastningen från älgstammen som följd. Man bör även beakta att avkastningen från älgjakten, i form av kött eller arrendeintäkter, är det som skall täcka de skador som älgen orsakar skogsbruket. Med ökande vargstam och minskande avkastning från älgjakten står markägaren kvar med samma skogsskador, men har inga intäkter. Det i sig skapar en ny konflikt. Jägare håller igen på avskjutningen i hopp om att älgstammen skall öka så att jakt åter blir möjlig. Konsekvensen blir att jägarnas tidigare förlust, istället flyttas till markägaren i form av ökande skogsskador. Samhället har ett ansvar att inte bara förvalta klövviltet utifrån lokal behov, utan även tillåta förvaltning av rovdjuren. Att reglera älgstammen långt under den biologiska bärkraften, samtidigt som vargstammen inte regleras är omöjligt om viltförvaltningen skall ha någon trovärdighet.

Vargens och övriga rovdjurspåverkan på viltstammarna är därför en "olägenhet" som måste beaktas. Jaktmöjligheter är inte enbart ett enskilt intresse för ett fåtal, utan i lika hög grad ett allt överskuggande

allmänintresse.

Skydds jakt i syfte att minska påverkan på viltstammarna bör framför allt ges på familjegrupper av vargar.

3. Sammanlagda rovdjurstrycket

Art- och habitat direktivet utgår från varje enskild art. I verkligheten är det dock det samlade rovdjurstrycket som har störst betydelse. Sverige har idag flest stora rovdjur i Europa. Ändå tas ingen hänsyn till deras samlade påverkan på människors livsmiljö.

Det finns således både motiv som utgår från den enskildes skador och ett allt övergripande samhällsintresse i att begränsa det samlade rovdjurstrycket i syfte att minska samhällets kostnader för de stora rovdjuret.

Det samlade rovdjurstrycket är en "olägenhet" som måste beaktas i framtiden.

Skydds jakt i syfte att det sammanlagda rovdjurstrycket bör framför allt ges på familjegrupper av vargar.

Uteblivna arrendeintäkter och köttvärden

Markägare uppger att de tvingats sänka sina jaktarrenden pga. rovdjuret och vargen i synnerhet. Mäklare anger dessutom att vargförekomsten påverkar möjligheten att sälja fastigheter med jakträtt i områden med varg. Spekulanter hoppar helt enkelt av när de inser att fastigheten ligger i ett vargrevir.

En enskild markägare i Rialareviret uppges förlora sexsiffriga belopp årligen till följd av vargetableringen där. I attraktiva områden betingar jakten mycket höga ekonomiska värden. Andra fastighetsägare, som bedriver kommersiell viltförvaltning med anställda yrkesjägare känner stor oro för den nuvarande utvecklingen. Rovdjurens frammarsch ses som ett hot mot företagets ekonomi och kan leda till uppsägningar av yrkesjägare.

Förbundet vill samtidigt poängtera att jakten i glesbygd visserligen inte värderas till samma höga belopp som i tätortsnära områden. Men betydelsen för de boende och av hemvändare till t ex älgjakten har andra värden som långt överstiger de summor som arrendekostnaderna anger.

Förbundet har gjort enkla överslag av vad vargförekomsten redan idag kostar enskilda och företagare. Det rör sig om hundratals miljoner.

Sammanfattning

Det finns ett allt överskuggande allmänintresse att reglera vargstammen så att jakt även fortsättningsvis kan bedrivas så att den genererar intäkter till enskilda och företag samt skatteintäkter. Om inte samhället tar frågan på allvar kommer krav på kompensation för uteblivna arrendeinkomster att ställas. Markägare och jägare måste även fortsättningsvis kunna bedriva en meningsfull jakt som genererar avkastning i form av viltkött och jaktupplevelser. Likaså ska ingen behöva vara rädd för att förlora sin hund pga vargförekomst. Det är inte rimligt att enskilda skall betala priset för det allmännas intresse av stora rovdjurstammar.

Skydds jakt i syfte att det minska påverkan för markägare bör framför allt ges på familjegrupper av vargar.

Svenska Jägareförbundet

Hans von Essen
Riksjaktvårdskonsulent

Gunnar Glöersen
Rovdjursansvarig

